

skat og uændret aktivitet, men kommer alligevel i økonomiske vanskeligheder på grund af lavere indtægtsstigninger og/eller større udgiftsstigninger end gennemsnitskommunen.

Disse skævheder kan ikke ventes rettet op ved den eventuelle beskedne omlægning af bloktilskuddene, som indenrigsministeren nævner i bemærkningerne til lovforslaget.

Med den foreslåede beskæring af bloktilskuddene til primærkommunerne vil denne regering have nedsat statens lovpligtige tilskud til løsningen af en række kommunale opgaver fra 12.300 mill. kr. til 6.200 mill. kr., altså en halvering i løbet af godt to år.

De kommunale organisationer har protesteret kraftigt imod lovens gennemførelse. Kommunerne og amtskommunerne protesterer især imod, at regeringen og folketingsflertallet binder deres handlefrihed ved at forelange, at de skal føre en ganske bestemt skattepolitik og udgiftspolitik, hvorefter staten systematisk vil hente stigende beløb i kommunernes kasser – og dermed gøre kommuner og amtskommuner til tvungne statskatteopkrævere i stedet for selv at hente pengene hos borgerne.

Kommunernes Landsforening udtrykker det således i sin skrivelse til kommunaludvalget (optrykt i bilag 3 til betænkningen):

»Den lokale skatteudskrivning må ikke være et hovedelement i den finanspolitiske regulering af samfundsøkonomien, men afspejle variationer i det lokale serviceniveau. Et eventuelt kommunalt overskud bør således give anledning til en nedsættelse af den kommunale beskatning efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse. Konjunkturpolitikken må først og fremmest føres over statsfinanserne, og hvis en kommunal skatnedsættelse ud fra en samlet økonomisk-politisk vurdering må anses for u hensigtsmæssig, må den nødvendige neutralisering f.eks. ske via forhøjelse af de statslige skatter. Også ud fra et politisk ansvarlighedssynspunkt er en sådan »skattemodel« at foretrække. Man bør ikke lade kommunalbestyrelserne bære ansvaret over for befolkningen for den til enhver tid siddende regerings finanspolitik, navnlig ikke hvis det øger fordelingsproblemerne mellem kommunerne indbyrdes. Konjunkturpolitikken er en statslig opgave – folketing og regering bør derfor også påtage sig det politiske ansvar for konsekvenserne heraf.«

Amtrådsforeningens synspunkter er formuleret således (se bilag 3 til betænkningen):

»Det er imidlertid Amtrådsforeningens opfattelse, at det er folketinget, der via statens finanser må foretage de indgreb, som man finanspolitisk finder nødvendige. De enkelte kommuner og amtskommuner må have adgang til at fastsætte deres skatteprocenter ud fra de individuelle forhold under iagttagelse af de henstillinger om aktivitetsniveauet, som den til enhver tid værende regering udmelder. Der er derfor ikke behov for en lovfæstet automatisk regulering af bloktilskuddene ud over den ved lov fastsatte løn- og prisregulering af tilskuddene.

Såfremt regeringen og folketinget i særlige situationer finder, at der er behov for en ændring af bloktilskuddenes størrelse, bør dette efter Amtrådsforeningens opfattelse finde sted efter forudgående drøftelser med de kommunale organisationer. Amtrådsforeningen må derfor tage afstand fra forslaget om at »konjunkturregulere« de generelle tilskud.«

Kommunernes Landsforening påpeger også i sin skrivelse de store forskelle i virkningerne fra den ene kommune til den anden, som er nævnt ovenfor. Organisationen skriver således:

»Den foreslåede bloktilskudsbeskæring vil virke meget forskelligt i kommunerne. Landsforeningen har fra flere kommuner modtaget beregninger, der klart dokumenterer, at der ikke findes noget overskud, hvorfor disse kommuner enten må gennemføre særlig store besparelser eller sætte de kommunale skatter op. Bloktilskudsbeskæringen slår derfor sammenhængen mellem serviceniveau og skat i stykker. Det skal desuden bemærkes, at der ikke er nogen som helst sammenhæng mellem »konjunkturoverskuddet« i den enkelte kommune og det beløb, der beskæres i bloktilskud.«

Amtrådsforeningen og en række kommuner peger på, at indenrigsministeriet i sin beregning af det såkaldte konjunkturbetingede overskud ikke medregner samtlige udgifter, bl.a. ses der helt væk fra afdrag på lån.

Mindretallet vender sig kraftigt imod lovforslagets gennemførelse. Det er uigenomtænkt, ikke tilstrækkeligt bearbejdet og rammer meget skævt, især over for kommuner der i forvejen har store problemer på grund